

Geachte formateur van de provincie Limburg,

In de periode 2019 tot 2023 gingen wij als RES Noord- en Midden Limburg en RES Zuid Limburg aan de slag met de vertaling van onze regionale ambities. Met deze propositie aan u als formateur willen wij vanuit beide RES regio's meegeven hoe wij kijken naar de doorontwikkelingen van de RES-en in de komende vier jaar. We gaan daarbij in op de kansen die we vanuit beide regio's zien en schetsen een beeld op de Limburg-brede samenwerking. Dit doen we op basis van onze hoofdonderwerpen: participatie, duurzame opwek, energie besparen en warmte.

Participatie

De energietransitie is een opgave die ons allen raakt, waarbij een goede invulling nodig is om energie voor iedereen toegankelijk en betaalbaar te houden. Duurzame opwek draagt hieraan bij en is randvoorwaardelijk voor (lokale) initiatieven. We kijken daarbij naar de rollen die wij als overheden kunnen pakken. Wij gaan bij opwek te allen tijde uit van lokaal eigenaarschap, waarbij de baten in de gemeenschap landen. Met de huidige netcongestie is het daarnaast van belang om opwek en verbruik te combineren en met slimme toepassingen te voorzien in nieuwe elektriciteitsbehoeftes (uitbreiding bedrijven, nieuwe scholen, woonwijken etc.). Draagvlak is hierbij essentieel. Daarom werken wij als regio's nauw samen met partners zoals energiecoöperaties. Wij kijken graag samen met u naar onze rol als overheden in dit proces.

Duurzame opwek

Voor de realisatie van duurzame opwek kunnen we constateren dat er ten aanzien van de realisatie van het bod verschillen zijn in tempo. De RES Noord- en Midden Limburg heeft 65% van haar bod gerealiseerd. De RES Zuid Limburg blijft achter met 11%. Met elkaar constateren we dat factoren als netcongestie en de ruimtelijke puzzel van invloed zijn op de haalbaarheid. Het is daarom van belang om op lokaal- en subregionaal niveau in gebiedsontwikkelingen te kijken naar de samenhangende opgave.

- In Noord- en Midden Limburg doen we ervaring op in energieke gebiedsontwikkelingen. Hierbij kijken we naar energie als aanjager van gebiedsgerichte vraagstukken. Deze aanpak wordt in de komende vier jaar verder uitgerold. Hierbij werken we samen met de Provincie aan het ruimtelijk voorstel, dat zicht moeten geven op wat ruimtelijk mogelijk en realiseerbaar is.
- In Zuid Limburg heeft de Provincie een belangrijke rol bij het maken van de ruimtelijke puzzel in relatie tot NOVEX. Het schetsen van helderheid over waar we duurzame opwek kunnen realiseren is essentieel. Hierbij vragen we om rekening te houden met de ambities van gemeenten, waarbij de landschappelijke studies aantonen waar duurzame opwek goed inpasbaar is in het landschap. Ook vragen we de Provincie om actief te werken aan het creëren van mogelijkheden voor wind in Zuid Limburg.

Provinciale afstemming over netcapaciteit is essentieel. We zijn dan ook blij dat de Provincie een rol pakt in het Provinciaal MIEK. Inzicht in vraag en aanbod van energie over de diverse klimaattafels heen is noodzakelijk. De Provincie heeft een belangrijke rol om uiteindelijk democratisch gelegitimeerd knopen door te hakken. Daarbij rekenen wij er wel op dat u – zoals afgesproken tussen VNG en IPO – gemeenten intensief betreft en transparant bent in de wijze waarop belangen van gebouwde omgeving, industrie en mobiliteit worden afgewogen. Als RES-regio's spelen wij een faciliterende rol in dit proces waarbij we onze opgebouwde regionale inzichten en kennis delen. Dit zetten we graag voort. Het aanbrenge van structuur in het ruimtelijke instrumentarium is nodig, om voor een versnelling in ruimtelijke processen te zorgen. Dit vraagt om aandacht in het Provinciaal MIEK. Daarnaast biedt het ook kansen om in beeld te brengen hoe we kunnen schakelen tussen verschillende energiesystemen in de provincie, maar ook daarbuiten.

Energie besparen

De aanpak van energie-armoede is een belangrijk thema. Gemeenten werken op dit moment aan isolatieprogramma's gericht op slecht geïsoleerde woningen. Helaas dreigt de uitvoering van deze programma's vertraging op te lopen: voordat we woningen mogen isoleren is er natuuronderzoek van minstens een jaar nodig naar beschermde dieren. Als er beschermde dieren aanwezig zijn, moet de gemeente een ontheffing aanvragen bij de provincie en maatregelen treffen. De enige manier om vaart te maken met (grootschalige) isolatie-aanpak vanuit de gemeente, is het opstellen en daarna beheren van een soortenmanagementplan (SMP). Maar omdat het opstellen van een SMP minstens twee jaar

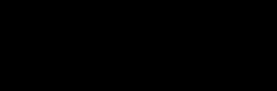
duurt verzoeken wij u dringend om, net als de Provincies Utrecht en Overijssel, in Limburg te gaan werken met de systematiek van 'pre-SMP's'.

Duurzame warmte

Het mandaat voor de warmtetransitie ligt bij de gemeenten. De grote kansen liggen echter op regionaal niveau. In een relatief landelijke regio (NML) met weinig warmtebronnen (en dus beperkte kansen voor warmtenetten) is de warmtetransitie een complexe opgave. Regionale afstemming, kennisdeling en samenwerking zijn dan cruciaal om onze opgave tijdig te halen, het biedt ook kansen om over de gemeenten/provincie grenzen heen te kijken. In de gehele Provincie is er potentie voor groen gas. Daarnaast liggen in Zuid-Limburg mogelijkheden voor het benutten van regionale bronnen waar meerdere gemeenten op kunnen aansluiten. Voor Zuid Limburg biedt Chemelot de kans om een warmtenet voor maximaal 130.000 huishoudens te realiseren. De Stuurgroep Warmtenet Zuid-Limburg is in februari dit jaar gestart. Een actieve rol van de Provincie is in beide regio's cruciaal om regionale samenwerking te ondersteunen, waarbij ook landelijke betrokkenheid gerealiseerd moet worden voor uitvoering en financiering van vraagstukken. We gaan dan ook graag met elkaar in gesprek voor een krachtige lobby richting IPO en VNG.

Tot slot is de ambitie van beide RES-regio's efficiënt samenwerken en kennisdelen. Beide regio's hebben een eigen identiteit met verschillende aandachtspunten. Het aansluiten op die identiteiten is van belang om de transitie succesvol te laten verlopen. Wij willen onze samenwerking de komende vier jaar daar waar mogelijk intensiveren en gaan graag met u hierover in gesprek.

Namens de RES Noord- en Midden Limburg en de RES Zuid-Limburg,

Thijs Kuipers
Bestuurlijk voorzitter RES Noord- en Midden Limburg

Martin de Beer
Bestuurlijk voorzitter RES Zuid- Limburg